

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЛІДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Кафедра юридичної психології

Статус дисципліни – обов’язкова

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – С соціальні науки, журналістика та інформація

Спеціальність – психологія (С 4)

Освітня програма – психологія

Форми здобуття вищої освіти – заочна

Мова навчання – українська

Форма підсумкового контролю – залік

Назва навчальної дисципліни	«Актуальні проблеми слідчої діяльності» « Actual problems of investigative activity»
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Мартенко Олександр Леонідович
Профайл викладача (-ів)	Професор кафедри Мартенко О.Л.
Контактний тел.	0675004949
Е-mail:	freellogin@meta.ua
Сторінка навчальної дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС	https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-yuridichnoyi-psihologiyi/navchalno-metodichna-robota/perelik-disciplin.html
Консультації	Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри юридичної психології, які безпосередньо проводять заняття згідно з графіком.

Стислий опис навчальної дисципліни

Програму вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми слідчої діяльності» розроблено для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Психологія» відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності «Психологія» (С 4) за заочною формою навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є зміст діяльності слідчого в різних галузях людського буття.

Тривалість: 3 кредити, загальна кількість годин – 90, з них аудиторних годин – 14, самостійної роботи – 76.

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми слідчої діяльності» є гармонізація, синтез знань про слідчу діяльність зі знаннями у сфері протидії злочинності та правопорушенням; формування наукового світогляду щодо психологічних чинників протиправної поведінки, вмінь самостійно проводити психодіагностичну роботу стосовно особливостей особистості правопорушників та детермінант їх поведінки, зважено та відповідально підходити до вибору заходів профілактики та корекції антисуспільної спрямованості.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є такі:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з основними проблемами слідчої діяльності;
- сформувати уявлення здобувачів вищої освіти про встановлення події злочину, збирання доказів, ідентифікацію правопорушника, захист прав учасників та забезпечення повного й об'єктивного розслідування;
- сформувати уявлення здобувачів вищої освіти про зміст напрямів діяльності слідчого.

Формат навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми слідчої діяльності» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачів вищої освіти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади слідчої діяльності;
- склад понятійного апарату навчальної дисципліни;
- змістову структуру слідчої діяльності;
- стан розвитку центральних проблем слідчої діяльності;
- мету та основні завдання слідчого, шляхи його професійного зростання.

уміти:

- застосовувати набуті знання при опануванні профільними навчальними дисциплінами;
- самостійно аналізувати літературу з слідчої діяльності;
- володіти методами слідчої діяльності ;

- застосовувати набуті знання у практичній діяльності;
- спрямовувати свою пізнавальну діяльність з урахуванням актуальних проблем слідчої діяльності;
- управляти професійним саморозвитком.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	4 год.
семінарські заняття / практичні	6/4 год.
самостійна робота	76 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2025-2026	2	«Психологія»	1	Нормативний (Н)

Пререквізити: «Актуальні проблеми правової психології», Актуальні проблеми кримінальної психології», «Актуальні психологічні проблеми ОРД».

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
Т.1. Психологічні засади організації слідчої діяльності. (2 год.) План 1. Психологічна характеристика слідчої діяльності 2. Владні повноваження слідчого: межі та доцільність застосування. 3. Структура слідчої діяльності: пізнавальна, комунікативна, конструктивна, організаційна, профілактична та посвідчувальна діяльність	Лекція	Ноутбук, проектор	http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/yuridichna_psihologiya_-_bochelyuk_vy http://chitalka.info/pr4_15/pr4_15index.htm http://student-lib.net/index.php?page=0-631-632 http://www.koob.ru/vasilyev_v_l/yuridicheskaya_psihologiya_vasilyev/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		
Т.1. Психологічні засади організації слідчої діяльності. (2 год.) План: 1. Психологічні особливості слідчої діяльності. Значення слідчої діяльності в забезпеченні правопорядку. 2. Психологічна структура слідчої діяльності. Характеристика її компонентів.	Семінар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://psyfactor.org/lybr10htm http://psylist.net/index.html (http://www.sciencedirect.com/) https://www.nimh.nih.gov https://www.nimh.nih.gov https://www.tandfonline.com/journals/tps20	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	
Т.1. Психологічні	Практ.		https://www.naiu.kiev.ua/	Справедливе	При	Від	

засади організації слідчої діяльності. (2 год.)	заняття		http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	опрацюванні питань особлива увага звертається на психологічний характер функцій досудового слідства, на визначеність психологічних різновидів діяльності при проведенні слідчих (розшукових) дій. Доцільно зважати на системний характер слідчої діяльності, який полягає в урахуванні загальних психологічних принципів організації діяльності та її удосконалення.	2 до 5.	
Т.2. Особистість слідчого в структурі процесуальної діяльності.. (2 год.) План 1. Особистість слідчого. Характеристика її структурних елементів. 2. Професіограма та психограма слідчого. 3. Характеристика професійно-важливих якостей слідчого. 4. Психологічна характеристика індивідуального стилю діяльності та типологія слідчих.	Семінар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://psyfactor.org/lybr10htm http://psylst.net/index.html http://www.sciencedirect.com/ https://www.nlm.nih.gov (https://www.nlm.nih.gov) https://www.nlm.nih.gov/ https://www.tandfonline.com/journals/tpsr20	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	
Т.2. Особистість слідчого в структурі процесуальної діяльності.. (2 год.)	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Особлива увага в процесі виконання психодіагностичних вправ	Від 2 до 5.	

					приділяється визначенню наявності достатнього рівня сформованості і відповідних професійно-важливих якостей та перспектив їх подальшого розвитку. Тренінгові вправи спрямовані на вироблення навичок постійної індивідуальної роботи по оптимізації та використанню особистісного потенціалу для ефективного виконання службових обов'язків. Увага також приділяється виявленню домінуючого індивідуального стилю діяльності та опрацюванню компенсаторних механізмів ефективної роботи.		
Т.3. Характеристика слідчих(розшукових) дій. (2 год.) План 1. Поняття слідчих(розшукових) дій. 2. Класифікація слідчих(розшукових) дій. 3. Загальна характеристика слідчих(розшукових) дій.	Лекція	Ноутбук, проектор	http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/yuridichna_psihologiya_-_bochelyuk_vy http://chitalka.info/pr4_15/pr4_15index.htm http://student-lib.net/index.php?page=0-631-632 http://www.koob.ru/vasilyev_v_l/yuridicheskaya_psihologiya_vasilyev/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		
Т.3. Характеристика слідчих(розшукових) дій. (2 год.) План 1. Види слідчих	Семінар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://psyfactor.org/lybr10htm http://psylst.net/index.html http://www.sciencedirect	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у	Від 2 до 5.	

(розшукових) дій, мета, правове регулювання 2. Психологічна характеристика допиту, очної ставки, пред'явлення для впізнання 3. Психологічна характеристика слідчого експерименту та огляду місця події. 4. Негласні слідчі дії. Обшук, виїмка та інші примусові дії			.com/) https://www.nimh.nih.gov (https://www.nimh.nih.gov) https://www.tandfonline.com/journals/tpsr20	етичних норм тощо.	практичній діяльності психолога.		
Т.3. Характеристика слідчих(розшукових) дій. (4 год.)	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	На практичному занятті опрацьовують навички професійної спостережливості при виявленні значущих об'єктів, візуальної психодіагностики намірів та психічних станів осіб. Особливу увагу слід приділяти виробленню вмінь самоконтролю та втаємничення психічного стану. Опрацьовуються також навички прискореної оцінки швидкоплинних ситуацій, визначення небезпечних її чинників. При здійсненні аналізу умовно-навчальних ситуацій допиту різних категорій осіб опрацьовують навички діагностики та визначення	Від 2 до 5.	

					доцільності застосування відповідних прийомів психологічного впливу. Особлива увага приділяється виробленню вмінь здійснювати візуальну психодіагностику динаміки психічного стану в процесі допиту з метою вжиття упереджувальних заходів припинення неправдивих свідчень та забезпечення особистої безпеки		
--	--	--	--	--	--	--	--

Основні інформаційні джерела

Основна література:

1. Баронін А. С. Психологічний профіль вбивць: Посібник. К., 2001.
2. Бедь В.В. Юридична психологія: Навчальний посібник для ВНЗ (ред. МОН України). 4-е вид. К.: Новий світ, 2007. 376 с.
3. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 336 с.
4. Бочелюк В. Й., Панов М. С., Денисов С. Ф., Турубарова А. В. Юридична психологія : навчальний посібник, 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ : КНТ, 2024. 410 с.
5. Біленчук П. Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів: Навчальний посібник. Київ: МАУП, 2007. 512 с.
6. Герасіна Л. М., Требін М. П., Сахань О. М., Вонднік В. Д. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник. Харків : Право, 2021. 224 с.
7. Казміренко Л. І. (у співавторстві). Формування психологічної готовності працівників органів внутрішніх справ до дій в екстремальних ситуаціях затримання озброєного злочинця: наук.-практ. посібн. Київ-Чернівці, 2013.
8. Кацавець Р. С. Юридична психологія. Навч. посіб. 2-ге вид., доповн. Київ : Алерта, 2019. 150 с.
9. Кацавець Р. С. Юридична психологія. Навч. посіб. 3-тє вид., доповн. Київ: Алерта, 2023. 294 с.
10. Коновалова В. О. Юридична психологія : посіб. для підгот. до іспиту / В. О. Коновалова, В. Ю. Шепітько. Харків : Право, 2019. 192 с.

11. Кудерміна О. І. Психологія особистості як суб'єкта правоохоронної діяльності : монографія. Чернівці: Наші книги, 2012. 415 с.
12. Кравець Р. С. Кримінальна психологія : навч. посіб. Вид., 2-ге, допов. Київ: Алерта, 2017. 152 с.
13. Кравець Р. С. Судова психологія : навч. посіб. Київ: Алерта, 2017. 112 с.
14. Медведєв В. С. (у співавторстві). Юридична психологія. Підручник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2018. 448 с.
15. Мухіна Г. В. Юридична психологія: навчально-методичний посібник. За ред. ред. В. М. Бесчастного. Київ: «Дакор», 2019. 236 с.
16. Ніколенко О. С. Профілактика і корекція девіантної поведінки підлітків: Науково-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2004. 60 с.
17. Оксютів М. О. Юридична психологія: навчальний посібник [електронне видання] / М. О. Оксютів, В. В. Коширець, А. Б. Мудрик. Житомир, Житомирська політехніка, 2024. 161 с.
18. Охріменко І. М. Оперативно-розшукова психологія. Сучасний стан та перспективи розвитку. Київ: НВВ Нац. акад. СБ, 2011. 471 с.
19. Пасніченко В. В. Судово-психологічна експертиза: навчальний посібник. Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. 136 с.
20. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями: навч. посібник / Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. Київ: КНТ, 2008. 152 с.
21. Медведєв В. С. (у співавторстві). Юридична психологія: підручник / С. Д. Максименко, В. С. Медведєв. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 448 с.
22. Шепітько В. Ю. Юридична психологія : підручник / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с.

Додаткова література:

1. Алексейчук В.І. Огляд місця події: тактика і психологія: монографія. Х.: Апостіль, 2012. 230 с.
2. Жук Н. А. Комунікативна компетентність патрульних поліцейських як проблема юридичної психології. Юридична психологія. 2018. № 1. С. 66-75.
3. Медведєв В. С. Особистість слідчого як проблема юридичної психології. Право і Безпека. 2019. № 1. С. 97-103.
4. Кацавєць Р. С. Правова психологія : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2021. 120 с.
5. Розов В. І. Психологія екстремальних ситуацій: адаптивність до стресу та психологічне забезпечення : практичний посібник, 3-тє видання, перероблене і доповнене. Київ : КНТ, 2024. 711 с.
6. Полонка І. А. Кореляційне обґрунтування поняття правової поведінки: науково-пізнавальне дослідження крізь призму правових систем сучасності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. 2019. Випуск 55. Том 1. С. 49-53.
7. Стрибко Т., Бойченко С. Правова поведінка як складник правосвідомості: загальнотеоретичний аналіз. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 4. С. 257-261. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.4.43>
8. Фонарюк О. Ю. Макрорівні та мікрорівні формування протиправної поведінки людини. Європейські перспективи. 2016. № 3. С. 72-78.

Інформаційні ресурси

[http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/yuridichna_psihologiya - bochelyuk_vy](http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/yuridichna_psihologiya_-_bochelyuk_vy)

http://chitalka.info/pr4_15/pr4_15index.htm

<http://student-lib.net/index.php?page=0-631-632>

http://www.koob.ru/vasilyev_v_l/yuridicheskaya_psihologiya_vasilyev

Технічне та програмне забезпечення/обладнання. Проведення занять з використанням мультимедійної установки, що надає ілюстративності під час висвітлення окремих прикладних аспектів розв'язання (управління) конфліктів.

Політики курсу - згідно з «ПОЛОЖЕННЯМ про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ» (затверджено Рішенням Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5; уведено в дію Наказом НАВС від 30.03.2018 № 422); Етичний кодекс психолога.

Політика щодо відвідування: передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи. Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі: усне опитування - глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах; - уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку; - характер відповідей на поставлені питання (системність, чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); практичні завдання - уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем; - уміння аналізувати достовірність одержаних результатів. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідують лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж семестру, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / залік – 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>не передбачається</i>
Семінарські заняття	<i>під час семінарських занять здобувачів вищої освіти відбувається опрацювання навчальних питань у межах плану, а також вивчення окремих розділів дисципліни під керівництвом викладача.</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних практичних завдань.</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології
 Національної академії внутрішніх справ
 03 липня 2025 року, № 9

Завідувач кафедри

Іван ОХРИМЕНКО

Підписи автора силабусу:

Олександр МАРТЕНКО